

Gebruikershandleiding BWV — Hoge gezondheid versie 2011.50

December 2011

1	Inleiding	3
2	Gezondheidsmodule BWV	4
2.1	BWV starten	4
2.2	Invoer in BedrijfsWijzer Varkens	5
2.3	Vragen gezondheidsmodule	6
2.4	Verwerking invoer in BedrijfsWijzer Varkens.....	7
2.5	Uitvoer van resultaten in BedrijfsWijzer Varkens.....	8
2.6	Invoermogelijkheden managementmaatregelen.....	8
2.7	Gegevens opslaan.....	10
2.8	Rekenen	10
2.9	Rapport	10
2.10	Een alternatief berekenen	11
2.11	BWV afsluiten	11
3	Nadere toelichting.....	12
3.1	Invoer.....	12
3.2	Rekenen	13
3.3	Rapportage	14
3.4	Uitvoersets Toevoegen en Verwijderen	15
3.5	Rapportagescherm	16

Bijlagen

1 Inleiding

Deze handleiding beschrijft het BedrijfsWijzerVarkens - Gezondheidsmodule, dat hier kortweg BWV wordt genoemd. De BWV is een computerprogramma, waarmee opbrengsten en kosten voor een varkensbedrijf (zeugen of vleesvarkens) berekend kunnen worden. BWV is te gebruiken voor het maken van begrotingen maar ook voor bedrijfsevaluaties. Met BWV kunnen hiervoor bedrijfsspecifieke referentiewaarden berekend worden. BWV kan een overzicht met economische kengetallen weergeven. De Gezondheidsmodule is een ingekorte versie van BWV en biedt mogelijkheid om specifiek op dit thema te simuleren.

Om het programma te installeren op uw computer verwijzen we naar de Handleiding voor Installatie BedrijfsWijzer Varkens.

Hoofdstuk 2 geeft informatie over de Gezondheidsmodule van BedrijfsWijzerVarkens. Toegelicht wordt welke mogelijkheden deze module kent, hoe de invoer en verwerking plaatsvindt en hoe uitvoer rapporten gemaakt kunnen worden. Paragraaf 2.6 gaat heel specifiek in op de Managementmaatregelen die met dit programma gesimuleerd kunnen worden.

Hoofdstuk 3 zal de gebruiker vluchtig kennis laten maken met het begrotingsprogramma waarna de volgende hoofdstukken meer gedetailleerde informatie geven over de verschillende procedures en handelingen die gedaan kunnen worden om een gewenst resultaat te bereiken. Eerst wordt duidelijk gemaakt hoe u het programma kunt gebruiken. Vervolgens wordt uitgelegd hoe u gegevens kunt invoeren, bewaren, verwijderen en/of wijzigen en hoe u een rapport samen kunt stellen.

December 2011

Johan de Boer (johan.deboer@wur.nl, 0320-293406)

Izak Vermeij (izak.vermeij@wur.nl, 0320-293519)

Helpdesk (klantensoftwareVH.asg@wur.nl)

2 Gezondheidsmodule BWV

Met deze module kunnen effecten van het overstappen naar een bedrijfsvoering met hoge(re) gezondheid inzichtelijk gemaakt worden. Er zijn twee opties:

- 1) Herbevolken (met hoge gezondheid varkensstapel)
- 2) Managementmaatregelen.

Op basis van verandering in technische en economische uitgangspunten is een saldoberekening gemaakt voor een 'hoger gezondheids'bedrijf, wat vervolgens vergeleken wordt met de 'conventionele' uitgangssituatie. Rekening houdend met extra investeringen die een Hoger gezondheidsbedrijf moet doen, wordt vervolgens voor de situatie met herbevolken een terugverdientijd berekend. Dit is de periode dat het hoger gezondheidsbedrijf alle inkomstenderving van leegstand tijdens omschakeling en kosten van extra investeringen door middel van een hoger saldo in de nieuwe situatie heeft gecompenseerd. Behalve dat, wordt ook het verloop van de liquiditeit geschetst, zodat inzichtelijk wordt welk financieel gat overbrugd dient te worden bij een overschakeling. Bij de managementmaatregelen worden de kosten (of besparingen) van de maatregelen verwerkt in het saldo.

2.1 BWV starten

Mogelijkheden voor het opstarten van BWV

1. Start BWV op via het Menu Start van uw computer: Ga in het Menu Start naar Programma's → Livestock Research → BWV2011.50 en kies Bedrijfswijzer Varkens 2011.50

2. Start BWV op via de icoon op het bureaublad of werkblad van uw computer door dubbel te klikken op de icoon. Deze manier van opstarten van BWV is alleen mogelijk als het vinkje in het aankruisvakje in het scherm dat hierboven bij punt 7 getoond is, heeft laten staan.

- Na het opstarten verschijnt het onderstaande scherm:

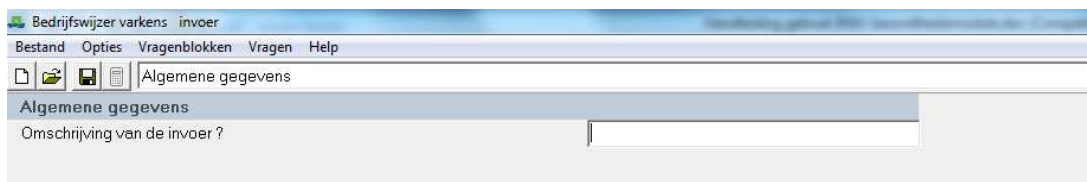
Klik met de linker muisknop op de knop

- Op het scherm verschijnt een dialogbox. De vragen worden geladen. Even geduld.

2.2 Invoer in BedrijfsWijzer Varkens

- In het nieuwe scherm zijn knoppen en de eerste vraag van de pagina 'Algemene gegevens' zichtbaar. De naam van de pagina staat in de balk boven de eerste vraag.
- De eerste vraag is meteen zichtbaar. Alle vragen zijn verdeeld over de pagina's. Elke vraag heeft een nummer. De eerste vraag is: 'Omschrijving van de invoer?'. Hier kunt u een omschrijving typen van datgene wat u gaat simuleren, bijv. 'Maatregel 1'.

- Geef ENTER of klik op de knop met een naar onder wijzend pijltje . De cursor (te herkennen aan een blauw gekleurd gebied) gaat naar de volgende vraag. In het witte vlak achter de vraag is het standaardantwoord gegeven. In de balk onderaan het scherm staan de mogelijke antwoorden. Het standaardantwoord staat daar voorop. De alternatieven, dan wel een range van de mogelijke antwoorden tussen haakjes er achter. U kunt het antwoord naar wens veranderen met behulp van het zwarte driehoekje rechts naast het antwoord. U kunt met de ENTER-toets (of met een klik op de knop 'Volgende vraag') naar de volgende vraag gaan wanneer u het standaardantwoord wilt overnemen.
- U klikt met de linker muisknop op de knop met twee naar onder wijzende pijltjes: . Zo is bij wijze van oefening een berekening te zien waar standaardantwoorden in voorkomen. Deze standaardantwoorden worden nu ingevuld. De laatste regel luidt: 'Einde invoer'.
- Wanneer u bij een vraag het standaard antwoord in wilt vullen, klikt u rechts bovenin op de 'sleutel'. Dit is met name handig wanneer u teruggaat om een eerder ingevuld antwoord weer terug te zetten.

2.3 Vragen gezondheidsmodule

De invoer van de gezondheidsmodule in BWV wordt gevuld middels de volgende vragen:

- Vraag over bedrijfstype (zeugen of vleesvarkens) en productiesysteem (1-weeks of meerweeks);
- Technische vragen over groei, productieresultaten. Deze worden zoal gebruikt voor het berekenen van het gemiddeld aantal aanwezige dieren en worpen;

Voor het zeugenbedrijf zijn de vragen voor de managementmaatregelen als volgt:

Bedrijfswijzer varkens invoer		
Bestand Opties Vragenblokken Vragen Help		
Gezondheidstatus varkens		
Technische gegevens varkens		
Aantal dieren of dierplaatsen opgeven ?	DIEREN	
Gemiddeld aantal aanwezige zeugen ?	375	
Lengte zoogperiode (dgn) ?	27	
Interval spenen-dracht bij zeugen (dgn) ?	10	
Leeftijd biggen bij afleveren (dgn) ?	81	
Bedrijfsworpindeks ?	2.33	
Aantal levend geboren of grootgebrachte biggen opgeven ?	GROOTG	
Uitval biggen geboorte tot spenen (%) ?	12	
Uitval biggen van spenen tot afleveren (%) ?	1.9	
Aantal grootgebrachte biggen per zeug per jaar ?	25.3	
Aflevergewicht biggen (kg) ?	25	
Percentage ingezette opfokzeugen (%) ?	43	
Uitval zeugen (%) ?	5	
EW-verbruik lactatievoer per cyclus zeug (EW) ?	195	
EW-verbruik drachtvoer per cyclus zeug (EW) ?	316	
EW-verbruik biggenvoer per afgel. big (EW) ?	30.5	
Economisch gegevens varkens		
Verkoopprijs afgeleverde big (eur/dier) ?	38.5	
Huisvesting varkens - Technische gegevens		
Aantal zeugenplaatsen ?	400	
Huisvesting varkens - Economische gegevens		
Vervangingswaarde gebouwen per zeugplaats (eur) ?	2500	
Voeding - Voedermiddelen kwaliteit en prijzen		
Prijs van Drachtvoer (euro/100 kg) ?	21	
Prijs van Lactatievoer (euro/100 kg) ?	21	
Gezondheidstatus varkens		
Methode van invoer 'Gezondheidstatus varkens'	LANG	
Type berekening gezondheidstatus ?	Management	info
Vul de maatregelen en effecten in voor de nieuwe status	Na maatregelen	info
MAATREGEL: Gespeende biggen medicineren?	NEE	
MAATREGEL: Gespeende biggen vaccineren?	NEE	
MAATREGEL: Biggen eerder overleggen?	NEE	
MAATREGEL: Frequentie van spenen van biggen verlagen?	NEE	
MAATREGEL: Gangen reinigen na verplaatsen dieren?	JA	
Effect: Bedrijfsworpindeks zeugen (worpen/jaar)?	0.08	
Effect: Aantal levende biggen per worp?	0.6	
Effect: Kosten arbeid plus middelen (eur/zeug)?	20	
MAATREGEL: Mestafzuigpunt naar vuile weg verplaatsen?	NEE	
Einde invoer	Einde invoer	Einde invoer

Voor iedere vraag/variabele in het model wordt een standaardwaarde aangegeven. Deze kan worden veranderd door een eigen gewenste invoer. De som van alle standaardwaarden geeft een standaardbedrijf. Dit is een bedrijf dat redelijke overeenkomsten vertoont met een 'gemiddeld' conventioneel praktijkbedrijf.

Voor het vleesvarkensbedrijf zijn de vragen voor de managementmaatregelen als volgt:

Bedrijfswijzer varkens invoer - vleesvrk maatregel 1.dat	
Bestand Opties Vragenblokken Vragen Help	
Gezondheidstatus varkens	
Algemeen varkenshouderij	
Type varkenshouderij ?	VLEES
Productiesysteem vleesvarkensbedrijf (weeks) ?	1
Technische gegevens varkens	
Aantal dieren of dierplaatsen opgeven ?	DIEREN
Gemiddeld aantal aanwezige vleesvarkens ?	2000
Opleggewicht vleesvarkens (kg) ?	25
Geslacht gewicht (kg) ?	92.2
Gerealiseerde groei vleesvarkens (gr/dag) ?	800
Aantal dagen leegstand tussen ronden (dgn) ?	2
Uitval vleesvarkens (%) ?	2.2
Voederconversie vleesvarken (kg voer / kg groei) ?	2.67
Aandeel startvoer in EW verbruik mengvoer (%) ?	18
Aandeel vleesvarkenvoer in EW verbruik mengvoer (%) ?	82 info
Economisch gegevens varkens	
Aankoopprijs big (excl. transport) (eur/dier) ?	38.5
Transportkosten big (eur/dier) ?	0.85
Huisvesting varkens - Technische gegevens	
Aantal vleesvarkensplaatsen ?	2151
Huisvesting varkens - Economische gegevens	
Vervangingswaarde gebouwen per vleesvarkenplaats (eur) ?	420
Voeding - Voedermiddelen kwaliteit en prijzen	
Prijs van Biggervoer (euro/100 kg) ?	31.5
Prijs van Startvoer (euro/100 kg) ?	20.5
Prijs van Vleesvarkenvoer (euro/100 kg) ?	20.5
Vleesprijzen en uitbetalingschema	
Basisprijs vleesvarkens (eur/kg) ?	1.278
Aandeel vleestype AA (%) ?	16
Aandeel vleestype A (%) ?	75
Aandeel vleestype B (%) ?	5
Aandeel vleestype C (%) ?	4 info
Gemiddeld mager vleespercentage (%) ?	56.2
Gezondheidstatus varkens	
Methode van invoer 'Gezondheidstatus varkens'	NORM
Type berekening gezondheidstatus ?	Management
Kengetallen "Hoge Gezondheidstatus"	info
Vul de maatregelen en effecten in voor de nieuwe status	Na maatregelen info
MAATREGEL: Geen aanleiding meer tot medicatie?	JA
MAATREGEL: Euthanaseren bij onvold. herstel na medicatie?	NEE ▼
Einde invoer	Einde invoer
Einde invoer	Einde invoer

2.4 Verwerking invoer in BedrijfsWijzer Varkens

De gezondheidsmodule rekt op basis van de uitgangssituatie uit wat het saldo is in de conventionele situatie. Op basis van de specifieke kengetallen voor de Gezondheidssituatie wordt het saldo van een hoger gezondheidsbedrijf berekend en vergeleken met de uitgangssituatie. Hiermee wordt het potentieel verschil ingeschat. Buiten het saldo om moeten er ook extra investeringen gedaan worden die jaarlijkse kosten met zich meebrengen. In de module wordt, wanneer voor herbevolking gekozen wordt, het verloop van de liquiditeit bijgehouden aan de hand van het saldooverschil en de uitgaven van investeringen. Gedurende de periode dat het bedrijf leegdraait, leegstaat en weer opstart, ontstaat er eerst een liquiditeitspiek, maar vervolgens een liquiditeitsgat. Dit komt doordat eerst alleen kosten wegvallen tijdens het leegdraaien, vervolgens ook de inkomsten wegvallen tijdens leegstand en tenslotte de kosten oplopen tijdens de opstartfase, zonder dat daar al inkomsten tegenover staan. Bovendien moeten de extra investeringen betaald worden. Vanaf het moment dat het bedrijf weer 'vulligt' en de normale hoeveelheid biggen aflevert, zijn de inkomsten weer volledig en kruipt het bedrijf weer uit het liquiditeitsgat. Op het moment dat het liquiditeitsverloop de nullijn weer passeert, is de hele omschakeling terugverdiend. Vanaf dat moment zit het hoger gezondheidsbedrijf in een winstsituatie. Het moment van de terugverdientijd wordt sterk bepaald door de ingeschatte verbeteringen als gevolg van de gezondheidssituatie en de methode van omschakelen.

2.5 Uitvoer van resultaten in BedrijfsWijzer Varkens

De uitvoer van de berekeningen bestaat uit de volgende onderdelen (zie bijlagen):

- Uitgangspunten algemeen
 - Productiesysteem, technische resultaten, voerverbruik, arbeid, kosten.
- Saldoberekening en kostprijsberekening
- Hoge gezondheidssituatie
 - de uitgangspunten van de 'standaard' situatie en de Gezondheidssituatie staan naast elkaar
 - idem saldo
 - de resultaten van het bedrijf voor, tijdens en na omschakeling worden weergegeven. Op basis van het saldo en de kosten voor extra investeringen wordt de terugverdiertijd berekend.

2.6 Invoermogelijkheden managementmaatregelen

Voor het **zeugenbedrijf** zijn er een zestal maatregelen die toegepast kunnen worden.

1^e maatregel: Medicineren van gespeende biggen

De 1^e maatregel is het medicineren van gespeende biggen. Wanneer de vraag hiertoe met JA beantwoord wordt en bij Methode van invoer 'LANG' staat, worden twee vervolgvragen gesteld: Wat is het effect op de uitval na spenen? Het standaard antwoord geeft een effect van -0,9% weer, maar u kunt zelf een waarde kiezen tussen -2,0 en 0%. Dit kan d.m.v. de pijltjes achter het witte vakje of door meteen een getal in te vullen in het witte vakje. De tweede vraag geeft het effect weer op de kosten gezondheidszorg per zeug per jaar. De standaardwaarde is € 5, maar u kunt een waarde tussen 0 en 50 kiezen.

Gezondheidstatus varkens		
Methode van invoer 'Gezondheidstatus varkens'	LANG	
Type berekening gezondheidstatus ?	Management	info
Vul de maatregelen en effecten in voor de nieuwe status	Na maatregelen	info
MAATREGEL: Gespeende biggen medicineren?	JA	
Effect: Uitval na spenen (%)?	-0.9	
Effect: Kosten gezondheidszorg per zeugen (eur)?	5	

2^e maatregel: Vaccineren van gespeende biggen

De 2^e maatregel is het vaccineren van gespeende biggen. Wanneer de vraag hiertoe met JA beantwoord wordt en bij Methode van invoer 'LANG' staat, worden drie vervolgvragen gesteld: Wat is het effect op de uitval tot spenen? Het standaard antwoord geeft een effect van -1,9% weer, maar u kunt zelf een waarde kiezen tussen -4,0 en 0%. De tweede vraag geeft het effect weer op de kosten gezondheidszorg per big. De standaardwaarde is € 1,25, maar u kunt een waarde tussen 0 en 3 kiezen. De derde vraag betreft het effect op de biggenprijs. De standaardwaarde is € 1,-, maar u kunt een waarde tussen 0 en 5 kiezen.

3^e maatregel: biggen eerder overleggen

De 3^e maatregel gaat om het eerder overleggen van biggen in de kraamstal. Voor het overleggen van biggen zijn vier klassen geformuleerd:

Voor het overleggen van biggen zijn vier klassen geformuleerd:

- 0 1 dag na de geboorte
- 1 2 tot 3 dagen na de geboorte
- 2 4-7 dagen na de geboorte
- 3 Meer dan 7 dagen na de geboorte

Wanneer met JA voor deze maatregel gekozen wordt (en invoer staat op LANG), kan in de volgende vraag gekozen worden om 1, 2 of 3 klassen terug te gaan (MIN1 tot en met MIN3). Daarna wordt gevraagd naar het effect op uitval tot spenen. De waarden waaruit gekozen worden zijn afhankelijk van het aantal klassen waarvoor gekozen is.

4^e maatregel: Frequentie van spenen van biggen verlagen

De 4^e maatregel is het minder vaak spenen van biggen. Voor de frequentie van spenen zijn zes klassen geformuleerd:

- 0 meer dan 1 keer per week
- 1 1 x per week
- 2 1x per 2 weken
- 3 1x per 3 weken
- 4 1x per 4 weken
- 5 1x per 5 weken

Wanneer met JA voor deze maatregel gekozen wordt (en invoer staat op LANG), kan in de volgende vraag gekozen worden uit PLUS1 tot en met PLUS4. PLUS 1 kan betekenen van 'meer dan 1 keer per week' naar '1 x per week', maar ook van '1x per 4 weken' naar '1x per 5 weken'. Deze maatregel kan voortkomen uit een overstap naar een meer weeks systeem en levert daarmee grotere koppels biggen en arbeidsbesparing op. Er worden drie vervolgvragen gesteld:

- Effect op uitval tot spenen (%)
- Effect op biggenprijs (€) (*vanwege effect op koppelgrootte*)
- Effect op arbeidsbesparing (uur/zeug/jaar)

De waarden waaruit gekozen kan worden, zijn afhankelijk van het aantal klassen

MAATREGEL: Frequentie van spenen van biggen verlagen?	JA
Verandering aantal weken tov de huidige situatie?	PLUS1
Effect: Uitval voor spenen (%)?	-0.2
Effect: Biggenprijs (eur)?	0.5
Effect: Arbeidsbesparing (uur/zeug/jaar)?	0.5

Maatregel 5: Gangen reinigen na verplaatsen dieren

De 5^e maatregel is het gangen reinigen telkens nadat dieren verplaatst zijn. Wanneer de vraag hiertoe met JA beantwoord wordt en bij Methode van invoer 'LANG' staat, worden drie vervolgvragen gesteld: Wat is het effect op de bedrijfsworpendex? De tweede vraag geeft het effect weer op het aantal levend geboren biggen per worp. De derde vraag betreft het effect op de kosten voor arbeid en middelen per zeug per jaar.

Maatregel 6: Mestafzuigpunt verplaatsen naar vuile weg

De 6^e maatregel is het verplaatsten van het mestafzuigpunt naar de vuile weg. Wanneer de vraag hiertoe met JA beantwoord wordt en bij Methode van invoer 'LANG' staat, worden twee vervolgvragen gesteld: Wat is het effect op het aantal levend geboren biggen per worp. De tweede vraag betreft het effect op de uitval na spenen.

Meerdere diergezondheidsmanagement maatregelen tegelijk

In de BedrijfsWijzer Varkens kunnen meerdere diergezondheidsmanagement maatregelen tegelijkertijd genomen worden. Het is niet te verwachten dat de effecten optelbaar zijn. Daarom is in het model de aanname ingebracht dat bij twee maatregelen tegelijkertijd nog 90% van de effecten bereikt wordt, bij drie maatregelen 80%, bij vier maatregelen 75%, bij vijf maatregelen 70% en bij zes maatregelen 65%.

Voor het **vleesvarkensbedrijf** zijn er een tweetal maatregelen die toegepast kunnen worden.

Maatregel 1 vleesvarkens: Geen aanleiding meer tot medicatie

Wanneer de vraag hiertoe met JA beantwoord wordt en bij Methode van invoer 'LANG' staat, worden drie vervolgvragen gesteld: Wat is het effect op de voederconversie? De tweede vraag geeft het effect weer op het mager vleespercentage. De derde vraag betreft het effect op de kosten voor gezondheidszorg per vleesvarken per jaar.

Gezondheidstatus varkens	
Methode van invoer 'Gezondheidstatus varkens'	LANG
Type berekening gezondheidstatus ?	Management
Vul de maatregelen en effecten in voor de nieuwe status	Na maatregelen info
MAATREGEL: Geen aanleiding meer tot medicatie?	JA
Effect: Voederconversie vleesvarken (kg/kg)?	-0.3
Effect: Mager vleespercentage (%)?	1
Effect: Kosten gezondheidszorg per vleesvarken (eur/jaar)	-1.25

N.B. Deze maatregel moet niet geïnterpreteerd worden alsof het stoppen van medicatie altijd gunstig is. Wanneer de bedrijfsomstandigheden zodanig verbeterd zijn, dat de medicatie die eerst wel nodig was, overbodig is geworden, dan kan deze maatregel het vermelde effect geven.

Maatregel 2 vleesvarkens: Euthanaseren bij onvoldoend herstel na medicatie

Wanneer de vraag hiertoe met JA beantwoord wordt en bij Methode van invoer 'LANG' staat, worden drie vervolgvragen gesteld: Wat is het effect op de uitval? De tweede vraag geeft het effect weer op het percentage AA en de derde vraag betreft het effect op het percentage A. Het percentage AA neemt toe, waardoor het percentage A iets daalt. Het verschil in verandering tussen AA en A komt in de uitvoer tot uiting in een verschil in percentage B/C.

2.7 Gegevens opslaan

- Klik op de knop (Invoer sluiten en rekenen). Er zal een berekening starten met de gegevens die nu (standaard) ingevuld zijn. Voordat BWV kan gaan rekenen moeten de ingevoerde gegevens eerst opgeslagen worden. Beantwoord de vraag of de invoerset opgeslagen moet worden daarom met JA.
- In het nieuwe scherm 'Opslaan als' staat in het rechter vak de map waar u de gegevens moet opslaan (C:\mijn documenten\bwv201100). In het vak 'Bestandsnaam' typt de naam van uw rekenset bijvoorbeeld: 'Set1'. Het bestand krijgt altijd de extensie 'dat'.
- Klik op 'OK'.

2.8 Rekenen

- Er verschijnt een mededeling dat er gerekend wordt. De voortgang van de berekeningen kunt u op het scherm volgen.
- Daarna verschijnt er een mededeling dat een lay-out set geladen wordt. Ook hier kunt u de voortgang op het scherm volgen.

2.9 Rapport

- Na het rekenen wordt het scherm 'Rapportkeuze' zichtbaar. Linksboven staat de naam van de dataset die u net zelf heeft gemaakt. Die heet nu 'Set1.vur'. U kunt door in het witte vierkantje voor de naam van de rapporten te klikken, verschillende rapporten selecteren, die u in het eindrapport wilt hebben. Markeer bijvoorbeeld de samenvattingen van de deelprogramma's Economie.
- Klik dan op 'OK'.
- Het rapport wordt geladen. In het dan verschijnende uitvoerscherm 'Rapportage' wordt het door u gekozen rapport van de berekening weergegeven.
- U kunt door de pagina's van het rapport bladeren met de knoppen . Deze knoppen geven respectievelijk de eerste, vorige, volgende en laatste bladzijde.

Printen

- U kunt de uitvoer afdrucken op een printer. Klik daarvoor op de knop . In het scherm dat dan verschijnt, moet u de printerinstellingen controleren en dan op 'OK' klikken.
- Klik na het printen op 'Bestand' links boven in de menubalk en kies de laatste optie 'Afsluiten'. U komt dan weer in het beginscherm.

2.10 Een alternatief berekenen

Invoer

- Klik opnieuw op de knop . De vragen worden geladen.
- Wanneer de eerste vraag zichtbaar wordt, kikt u op de knop (Openen).
- In het dan verschijnende dialoogscherf kiest u de dataset die u net zelf heeft gemaakt (C:\mijn documenten\bwv201100\set1.dat). De antwoorden van deze set worden ingelezen.
- Voordat u nu antwoorden gaat wijzigen, moet u deze set opslaan onder een andere naam, anders worden de antwoorden overschreven. Ga in het menu 'Bestand' naar de optie 'Opslaan als'. Noem de dataset 'Set2' en klik op 'OK'.
- Ga met behulp van de scrollbar, aan de rechterrand van het scherm naar de eerste vraag (Omschrijving van de invoer), klik op het antwoord 'eerste berekening', zodat het vakje blauw wordt. U kunt nu de nieuwe omschrijving intypen, bijvoorbeeld 'Nieuwe locatie ipv bestaande'.
- Ga naar de pagina 'SPF – Hoge gezondheidstatus Varkens'. Verander de vraag 'Start SPF bedrijf tegelijkertijd op andere locatie' in JA. Klik dan op de knop . BWV slaat nu alle vragen over die niet afhankelijk zijn van het door u veranderde antwoord. Pas bij een vraag die wel van belang is voor het veranderen van de locatie stopt het programma. Klik bij deze vraag opnieuw op . Ook bij de volgende vraag.
- Klik op (Invoer sluiten en rekenen) wanneer het programma aan het eind van de invoer is gekomen. Er wordt gevraagd of de dataset opgeslagen moet worden. Klik hier op 'Ja' en in het volgende scherm op 'OK'. BWV meldt het bestand al bestaat (u heeft het immers net zelf gemaakt). Het mag vervangen worden, dus klik op 'Ja'.
- Het programma gaat nu aan het rekenen.

- U wilt nu de twee sets gegevens graag naast elkaar bekijken. Dat kan op 2 manieren:
 1. Klik in het scherm 'Rapportkeuze' op de knop 'Toevoegen'. Klik in het hierna volgende scherm 'Uitvoersets toevoegen' op 'set2.vur' en klik daarna op 'OK'. Deze manier is erg handig als u aan het rekenen bent met BWV en u wilt de uitkomsten van een aantal alternatieve bedrijfssituaties met elkaar vergelijken. U hoeft bij deze manier van het vergelijken van de uitvoer immers niet terug naar het opstartscherm. Dit bespaart tijd.

Rapportage

2. Klik in het beginscherf op de knop . U krijgt het scherm 'Rapportkeuze'. Klik in dit scherm op de knop 'Toevoegen' Klik op 'set1.vur, houdt de Shift-toets ingedrukt en klik dan op set2.vur. Nu zijn beide sets geselecteerd, ze zijn blauw gekleurd. Klik dan op 'OK'. Deze methode is handig als U de invoersets al hebt doorgerekend en u de uitvoer later (opnieuw) wilt bekijken.
- Opnieuw ziet u hier het scherm 'Rapportkeuze', maar nu zijn linksboven beide datasets zichtbaar. Met behulp van de pijltjestoetsen zijn ze in de gewenste volgorde te zetten. We kiezen voor het rapport nu alleen de samenvatting van Economie. Klik dan op 'OK'.
 - In het rapport staan beide sets nu naast elkaar, zodat ze gemakkelijk te vergelijken zijn.
 - Klik na het printen op 'Bestand' links boven in de menubalk en kies de laatste optie 'Afsluiten'. U komt dan weer in het beginscherf.

2.11 BWV afsluiten

Afsluiten

- U krijgt weer het opstartscherm te zien. Klik op de knop .

Dit was een eerste doorloop door het programma om u enigszins wegwijs te maken. De volgende hoofdstukken gaan dieper op de verschillende onderdelen in. Het is belangrijk om deze hoofdstukken de eerste keer goed te bestuderen. Daarna kunnen ze als naslagwerk worden gebruikt.

3 Nadere toelichting

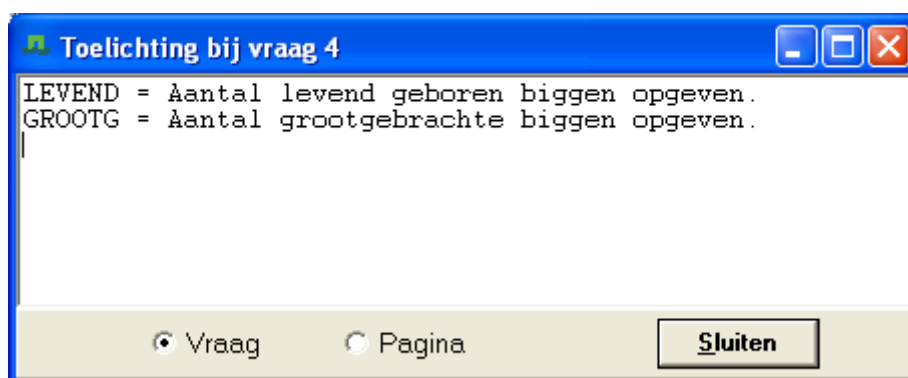
3.1 Invoer

Vragenschermb

Dit vragenschermb of invoerschermb wordt zichtbaar als de 'Invoer' is gestart. Op dit vragenschermb zijn weer een titelbalk, een menubalk en een knoppenbalk te zien.

Toelichting

Wanneer u een vraag niet begrijpt of meer wilt weten over de mogelijke antwoorden, kunt u de Help-functie proberen. Daar vindt u soms ook commentaar die bij de betreffende vraag hoort. Hieronder is een voorbeeld gegeven van de toelichting bij vraag 4 op pagina Technische gegevens Varkens – Aantal levend of grootgebrachte biggen opgeven (zie figuur 3.1). Ook bij enkele pagina's is een toelichting mogelijk. De Help-tekst komt in een apart scherm te staan, dat u kunt sluiten door op 'Sluiten' te klikken of door op ENTER te drukken.

Figuur 3.1. Toelichtingschermb.

Wegschrijven invoerset en rekenset

Wanneer alle vragen voor de invoer van gegevens in BWV gesteld zijn, verschijnt de melding: "Einde invoer" onder aan het scherm. Dan zijn er drie mogelijkheden om verder te gaan:

Opslaan

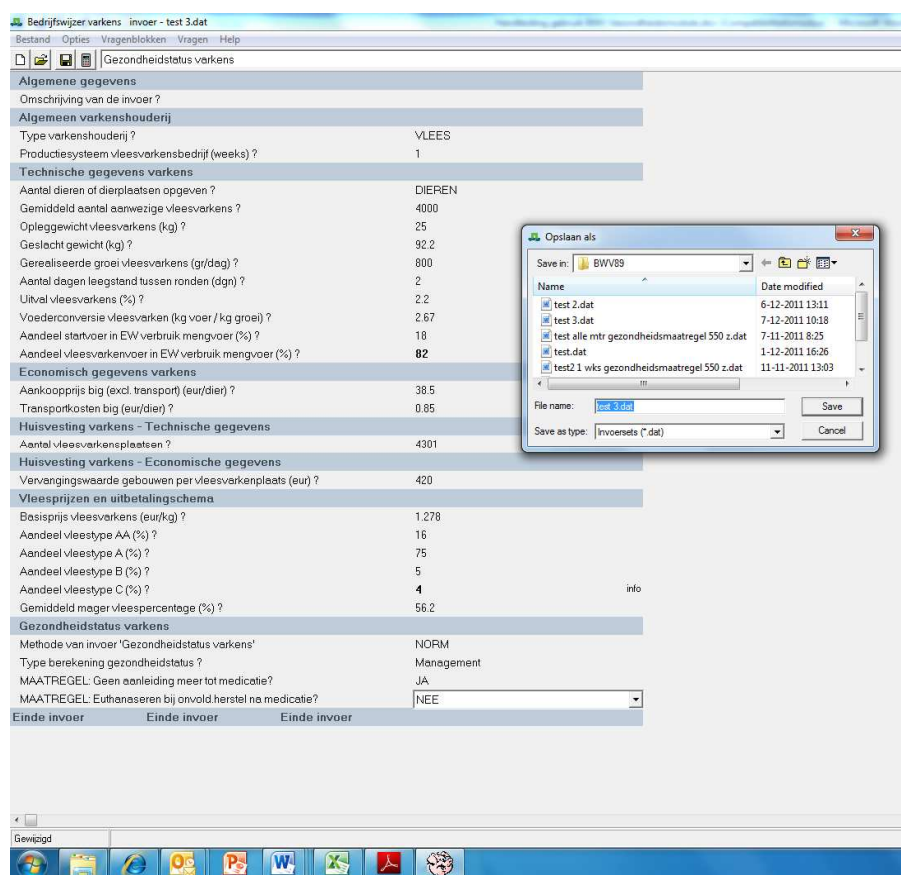
Onder 'Bestand' in het menu kunt u de optie 'Opslaan' vinden. Er komt een dialogbox op het scherm waarin u kunt aangeven in welke directory de invoerset moet worden opgeslagen. De naam heeft altijd de extensie 'dat'. Er wordt nog niets met de invoerset gedaan. De volgende keer dat u de invoerprocedure gebruikt, kunt u de opgeslagen antwoorden weer opvragen. Het bestand wordt standaard opgeslagen op de werk-directory. Deze directory heeft u bij de installatieprocedure opgegeven. U kunt het bestand ook op een andere directory opslaan.

Invoer sluiten

Ook onder 'Bestand' staat de optie 'Invoer sluiten'. Eerst wordt dan gevraagd of u de invoerset ook wilt bewaren. Als u dat wilt, verschijnt dezelfde dialogbox als bij 'Opslaan'. Ook nu wordt er nog niets met de invoerset gedaan. Het opstartscherm keert weer terug.

Invoer sluiten en rekenen

Wanneer u een berekening wilt maken met de gegeven antwoorden zult u 'Invoer sluiten en rekenen' of de knop moeten kiezen. Ook hier wordt eerst gevraagd of u de gegevens wilt bewaren. Indien u dat wilt, geeft u een naam op en start de berekening.

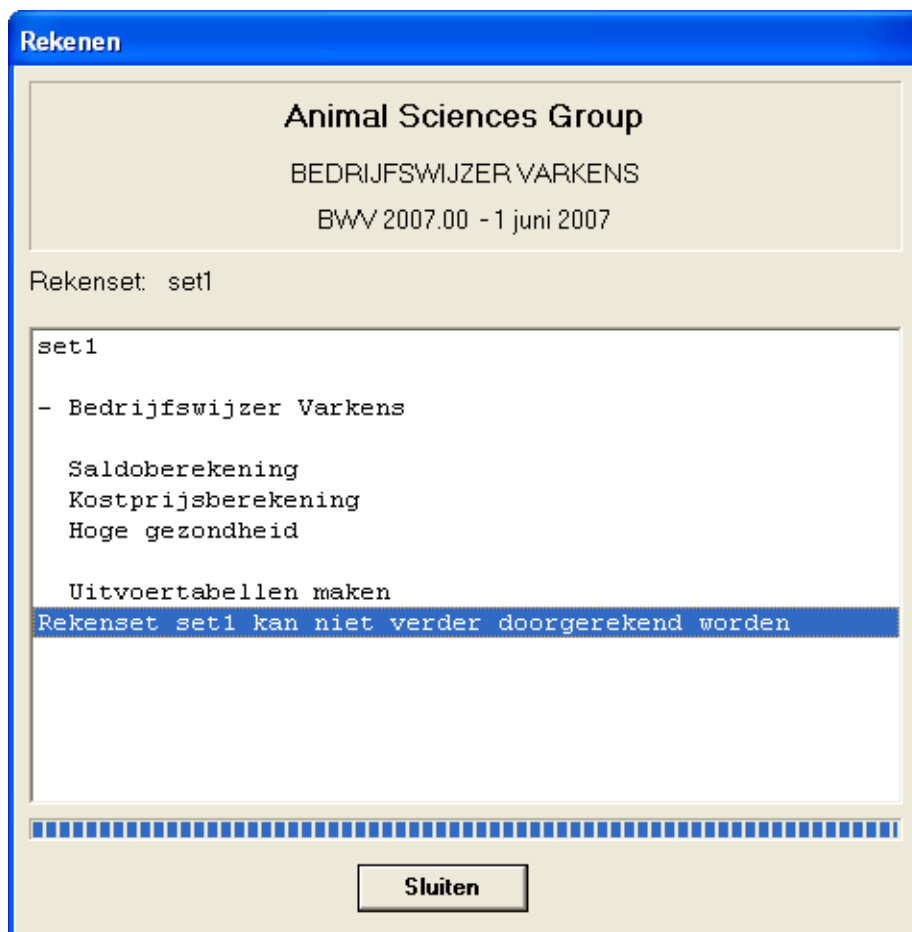
Figuur 3.2 Scherm voor opslaan en naamgeving

Er verschijnt een scherm met de rekengang. Vanzelf wordt het scherm 'Rapportkeuze' zichtbaar.

3.2 Rekenen

Zodra u de Invoer afsluit met 'Invoer sluiten en rekenen' of de bijbehorende knop, start het rekenprogramma. Dit rekenprogramma verwerkt alle aanwezige rekensets en bewaart de resultaten van de berekeningen van elke rekenset in een afzonderlijk uitvoerbestand in dezelfde directory als het invoerbestand. Standaard is dit dus weer de werk-directory die door u bij de installatie is opgegeven

De voortgang van het programma wordt getoond in een rekenvenster (zie figuur 3.3). Dit scherm verdwijnt automatisch weer indien geen fouten opgetreden zijn. De inhoud van het rekenvenster is terug te vinden in een bestand met dezelfde naam als het invoer en uitvoer bestand maar dan met de extensie 'log'. Indien er fouten opgetreden zijn tijdens de rekengang blijft dit rekenvenster open staan (zie figuur 3.3) en moet dit scherm door de gebruiker worden gesloten om het programma af te sluiten. De inhoud van het rekenscherm is terug te vinden in het bestand error.log. In de meeste gevallen (echter niet in dit voorbeeld) bevat de inhoud ook nog een foutmelding.

Figuur 3.3. Voorbeeld van het rekenvenster

De uitkomsten van de rekengang worden opgeslagen in een bestand met de extensie 'vur'. Dit bestand kunt u niet rechtstreeks laten printen of opvragen in een tekstverwerkingsprogramma. Om de resultaten te zien moet u altijd het rapportageprogramma gebruiken. Zodra het rekenprogramma klaar is en er geen fouten opgetreden zijn tijdens de rekensessie wordt automatisch het rapportageprogramma opgestart.

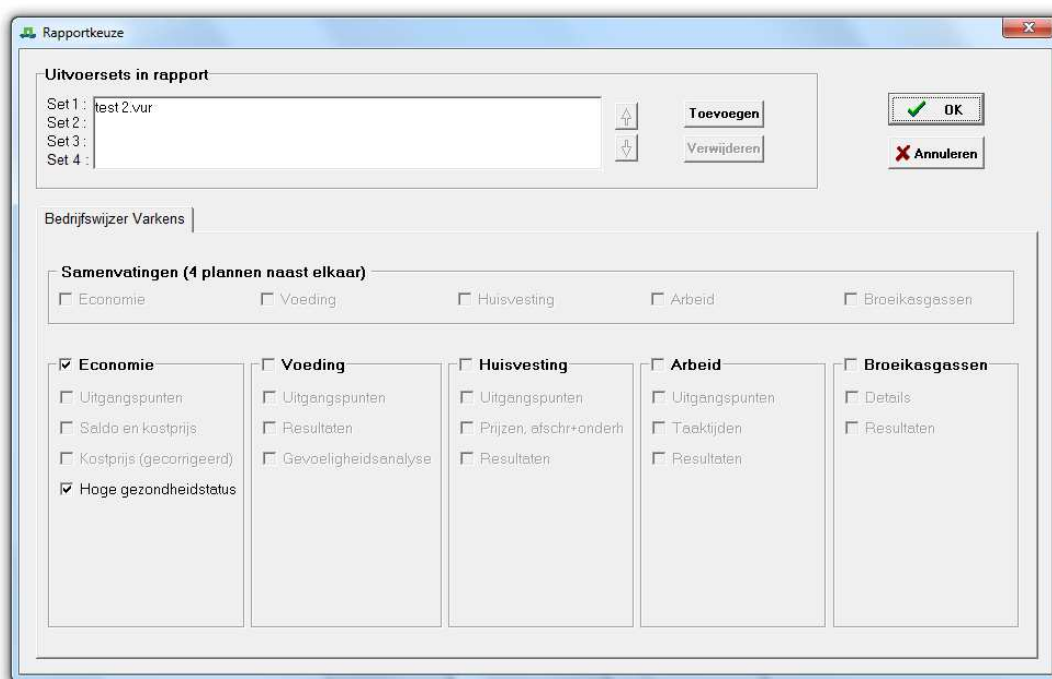
3.3 Rapportage

Het rapportageprogramma Winrap kan resultaten van berekeningen naast elkaar plaatsen waardoor de uitkomsten overzichtelijk gepresenteerd worden.

Rapportkeuze

Wanneer u een invoerset volledig hebt ingevuld en het invoerprogramma hebt afgesloten met 'Invoer sluiten en rekenen', wordt de invoerset vervolgens doorgerekend. (Wilt u geen invoersets doorrekenen maar toch de uitvoer van één of meerdere invoersets bekijken dan klikt u op de knop 'Rapporten' in het beginscherm met de muis.) U krijgt nu het scherm 'Rapportkeuze' te zien.

Als u een invoerset hebt doorgerekend is de naam van de uitvoerset (opgegeven naam met de extensie 'vur') reeds geselecteerd door het programma.

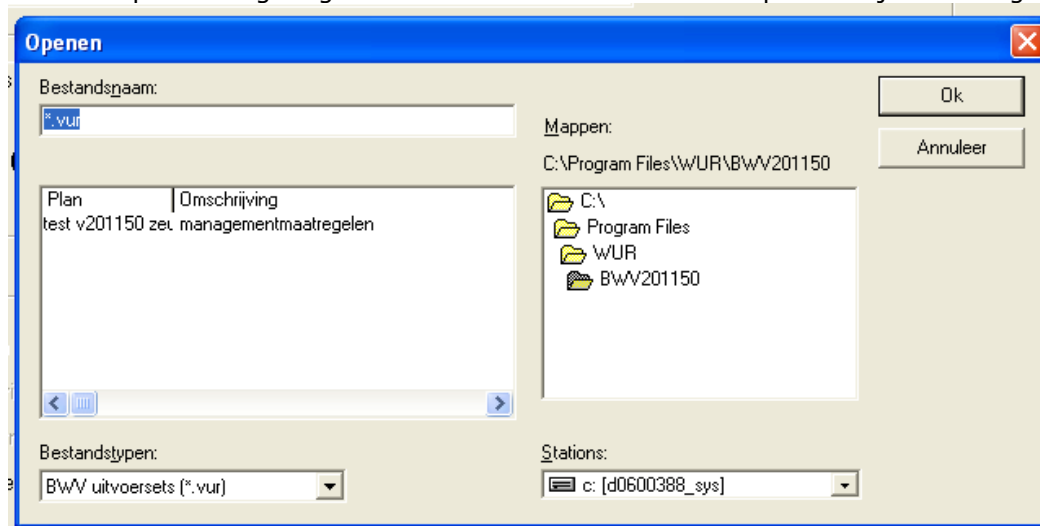

Figuur 3.4. Rapportkeuze

3.4 Uitvoersets Toevoegen en Verwijderen

Met de knoppen “Toevoegen” en “Verwijderen” in het scherm Rapportkeuze kunt u uitvoersets toevoegen die u tegelijk met de reeds geselecteerde uitvoersets wilt bekijken respectievelijk uitvoersets verwijderen die u niet wilt bekijken. De uitvoersets kunnen met de ‘pijl-tjes’ in de gewenste volgorde worden gezet.

Nadat u op ‘Toevoegen’ geklikt hebt met de linker muisknop verschijnt het volgende scherm:

Figuur 3.5 Openen

Op dit scherm ziet u een overzicht van de uitvoersets die u tegelijkertijd kunt bekijken met de al geselecteerde uitvoersets. Van elke uitvoersets kunt u het begin van de omschrijving op het scherm lezen.

Als u uitvoersets uit een andere map wilt bekijken dan kan dat heel eenvoudig door in het gedeelte over de mappen de door u gewenste map te selecteren met de muisknop. Als u vervolgens met de muisknop op ‘OK’ klikt gaat u terug naar het scherm Rapportkeuze.

Als u (nog) geen invoersets hebt doorgerekend bent u na het klikken op de knop 'Rapportage' op het beginscherm in het scherm 'Rapportkeuze' terechtgekomen. In dat geval zijn er nog geen namen van uitvoersets te zien op het scherm. Door met de muis op de knop 'Toevoegen' te klikken kunt u de namen van de uitvoersets selecteren die u in het rapport wilt bekijken.

3.5 Rapportagescherm

Na klikken op 'OK' verschijnt in het scherm 'Rapportkeuze' het rapportagescherm. Nogmaals klikken op 'OK' leidt tot het rapportagescherm, waar op pagina 2 de vergelijking tussen beide bedrijfssituaties is samengevat.

1.1. Uitgangspunten bedrijf in standaard situatie en situatie met hoge gezondheidstatus			
		Standaard	Hoge gezondheid
Aantal zeugenplaatsen		400	400
Gemiddeld aantal aanwezige zeugen		375	375
Zoogperiode	(dgn)	27.0	27.0
Interval spenen - dracht	(dgn)	10.0	5.0
Uitval zeugen	(%)	5.0	5.0
Aantal levend geboren biggen per worp		12.6	13.2
Uitval geboorte tot spenen	(%)	12.0	12.0
Aantal gespeende biggen per worp		11.1	11.6
Uitval biggen spenen tot afleveren	(%)	1.9	1.9
Aantal grootgebrachte biggen per worp		10.9	11.4
Bedrijfsworpindeks		2.33	2.41
Aantal grootgebrachte biggen per jaar		25.3	27.5
Afbigpercentage	(%)	90	95
Aankoopprijs dekrrije opfokzeug	(eur)	235.00	235.00
Aankoopprijs drachtige zeug (bij herbevolken)	(eur)		
Verkoopprijs speenbig (bij herbevolken)	(eur)		
Verkoopprijs afgeleverde big	(eur)	38.50	38.50
Kosten gezondheidszorg zeugen	(eur/jaar)	64.00	64.00
Extra toegerekende kosten zeugen	(eur/jaar)		20.00
Waarde zeug / opfokzeug	(eur)	388 / 235	427 / 235
Extra investering tbv hoge gezondheid	(eur)		

1.2. Saldoberekening en extra investeringskosten in standaard situatie en situatie met hoge gezondheid			
		Standaard	Hoge gezondheid
Opbrengsten	(eur)	1035.09	1119.79
Wv. - Afgeleverde biggen	(eur)	974.05	1058.75

Figuur 3.6. Voorbeeld van uitvoerscherm

Menubalk

Exporteren

Het rapport wat u op deze manier krijgt kan geprint worden. Het kan ook geëxporteerd worden naar een xls-bestand of een pdf-bestand. Dat betekent dat er een xls-file of pdf-file van gemaakt wordt. Deze file is met behulp van een Excel of een acrobat reader/writer te openen en eventueel te bewerken.

Printer-instelling

U krijgt een nieuw scherm waarin u de instellingen voor de printer kunt variëren, zoals het soort printer en het formaat van het papier. Met behulp van de knop 'Opties' zijn er nog meer variaties mogelijk. Over het algemeen is het voldoende deze de eerste keer goed in te stellen. Daarna hoeft de printerinstelling vrijwel nooit meer aangepast te worden.

Afdrukken

De toetsencombinatie CTRL + P geeft hetzelfde resultaat. Op elke pagina staat de datum, de tijd, de naam van de invoerset en de omschrijving van de invoerset. Het rapport zal meestal meerdere pagina's beslaan.

Afsluiten

Hiermee sluit u het uitvoerscherm af als u klaar bent.

Bijlagen

Bijlage 1 Uitgangspunten en saldovergelijking standaardbedrijf en managementmaatregelen zeugen

		Hoge gezondheid zeugen	
Naam invoers et	zeugen maatregel 5		
Omschrijving	test		
1.1. Uitgangspunten bedrijf in standaard situatie en situatie met hoge gezondheidstatus			
		Standaard	Hoge gezondheid
Aantal zeugenplaatsen		400	400
Gemiddeld aantal aanwezige zeugen		375	375
Zoogperiode	(dgn)	27.0	27.0
Interval s penen - dracht	(dgn)	10.0	5.0
Uitval zeugen	(%)	5.0	5.0
Aantal levend geboren biggen per worp		12.6	13.2
Uitval geboorte tot s penen	(%)	12.0	12.0
Aantal gespeende biggen per worp		11.1	11.6
Uitval biggen s penen tot afleveren	(%)	1.9	1.9
Aantal grootgebrachte biggen per worp		10.9	11.4
Bedrijfsworpinde x		2.33	2.41
Aantal grootgebrachte biggen per jaar		25.3	27.5
Afbigpercentage	(%)	90	95
Aankoopprijs dek rijpe opfok zeug	(eur)	235.00	235.00
Aankoopprijs drachtige zeug (bij herbevolken)	(eur)		
Verkoopprijs speenbig (bij herbevolken)	(eur)		
Verkoopprijs afgeleverde big	(eur)	38.50	38.50
Kosten gezondheidszorg zeugen	(eur/jaar)	64.00	64.00
Extra toegerekende kosten zeugen	(eur/jaar)		20.00
Waarde zeug / opfokzeug	(eur)	388 / 235	427 / 235
Extra investering tbv hoge gezondheid	(eur)		
1.2. Saldoberekening en extra investeringskosten in standaard situatie en situatie met hoge gezondheid			
		Standaard	Hoge gezondheid
Opbrengsten	(eur)	1035.09	1119.79
W.v. - Afgeleverde biggen	(eur)	974.05	1058.75
- Slachtzeugen	(eur)	58.47	58.47
- Uitgeselecteerde opfok zeugen	(eur)	2.57	2.57
Kosten aankoop vee en voer	(eur)	583.45	610.85
W.v. - Aankoop opfokzeugen	(eur)	106.37	106.37
- Mengvoer opfok zeugen	(eur)	9.25	9.25
- Mengvoer zeugen	(eur)	246.36	254.82
- Ruwvoer zeugen	(eur)		
- Mengvoer biggen	(eur)	217.93	236.88
- Beer	(eur)	3.54	3.54
Toegerekende k osten overig	(eur)	165.50	185.50
W.v. - Inseminatie	(eur)	19.00	19.00
- Gezondheidszorg	(eur)	65.19	65.19
- Afvoer kadavers	(eur)	3.88	3.88
- Heffing gezondheidszorg	(eur)	4.00	4.00
- Hoge gezondheids tatus	(eur)		20.00
- Elektriciteit	(eur)	28.18	28.18
- Verwarming (brands toffen, s troisel)	(eur)	39.11	39.11
- Stro	(eur)		
- Water	(eur)	6.14	6.14
Saldo per zeug per jaar	(eur)	286.15	323.44
Af schrijving extra investering	(eur/jaar)		
Rente en onderhoud extra investering	(eur/jaar)		

Bijlage 2 Uitgangspunten en saldovergelijking standaardbedrijf en hoge gezondheid vleesvarkens

Hoge gezondheid vleesvarkens

Naam invoers et vleesvrk maatregel 1
Omschrijving test

1.1. Uitgangspunten bedrijf in standaard situatie en situatie met hoge gezondheid			
		Standaard	Hoge gezondheid
Aantal vleesvark en plaats en		2151	2151
Gemiddeld aantal aanwezige vleesvark ens		2000	2006
Opleggewicht	(kg)	25.0	25.0
Geslacht eindgewicht	(kg)	92.2	92.2
Levend eindgewicht	(kg)	118.2	118.2
Gemiddelde groei	(g/dag)	800	800
Aantal groeidagen	(dgn)	117	117
Voederconversie		2.67	2.37
Omzetnelheid		3.13	3.13
Aantal dagen tussen ronden	(dgn)	2	2
Afgeleverde varkens per varken per jaar		3.10	3.10
Uitval vleesvarkens	(%)	2.20	2.20
Waarde vleesvark en	(eur)	67	64
Aankoopprijs big	(eur)	38.50	38.50
Kosten gezondheidsorg vleesvark en	(eur/jaar)	3.74	2.49
Extra toegerekende kosten per vleesvark en	(eur/jaar)		
Gemiddeld vleespercentage	(%)	56.2	57.2
Aandeel vlees type: AA, A, B, C	(%)	16.0, 75.0, 5.0, 4.0	16.0, 75.0, 5.0, 4.0
Vlees prijs (incl. toeslag/korting)	(eur/kg)	1.244	1.253
Extra investering tbv hoge gezondheid	(eur)		

1.2. Saldoberekening en extra investeringskosten in standaard situatie en situatie met hoge gezondheid			
		Standaard	Hoge gezondheid
Opbrengsten	(eur)	114.69	115.50
W.v. - Afgeleverd vleesvark en	(eur)	114.69	115.50
Kosten aankoop vee en voer	(eur)	91.88	86.08
W.v. - Opgelegde big	(eur)	38.50	38.50
- Transport big	(eur)	0.85	0.85
- Mengvoer	(eur)	51.02	45.28
- Ruwvoer	(eur)		
- Uitval	(eur)	1.51	1.44
Voerwinst per afgeleverd vleesvark en	(eur)	22.81	29.42
Toegerekende k osten overig per afg. vleesv.	(eur)	4.69	4.29
W.v. - Gez onheidsz org	(eur)	1.21	0.80
- Afvoer kadavers	(eur)	0.25	0.25
- Heffing gez onheidsz org	(eur)	0.31	0.31
- Hoge gezondheids tatus	(eur)		
- Electriciteit	(eur)	1.11	1.11
- Verwarming (brands toffen, s trooisel)	(eur)	0.91	0.91
- Stro	(eur)		
- Water	(eur)	0.91	0.91
Saldo per afgeleverd vleesvark en	(eur)	18.12	25.13
Voerwinst per vleesvark en per jaar	(eur)	70.68	91.15
Saldo per vleesvark en per jaar	(eur)	56.15	77.87
Afchrijving extra investering	(eur/jaar)		
Rente en onderhoud extra investering	(eur/jaar)		

Bijlage 3 **Uitgangspunten, saldo en terugverdiëntijd standaardbedrijf en herbevolkingssituatie zeugen**

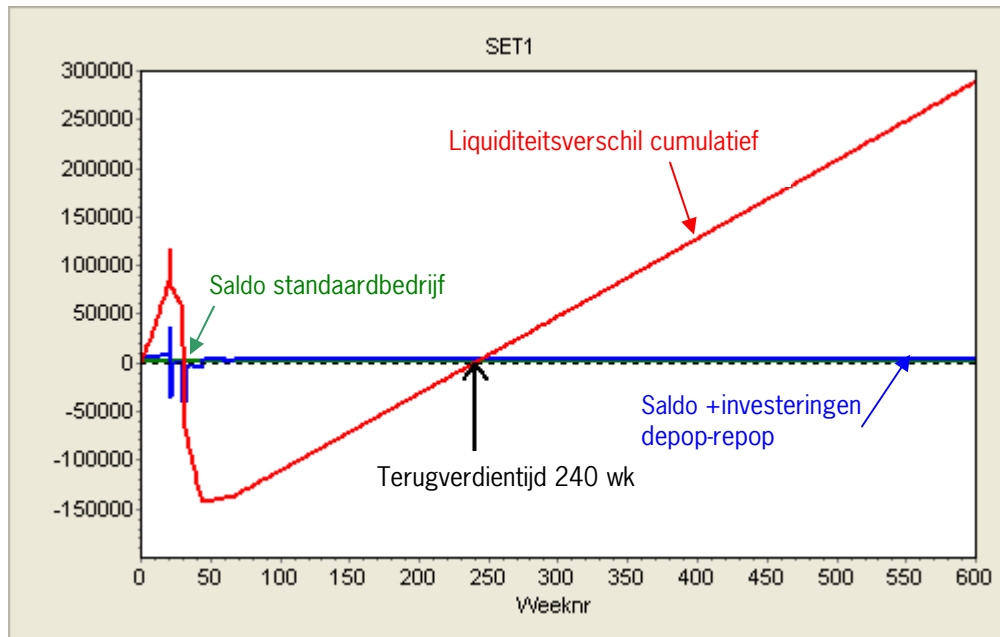
Naam invoerset spfzeug_voorbeeld
Omschrijving test

1.1. Uitgangspunten bedrijf in standaard en SPF-situatie			
		Standaard	SPF
Bedrijf op nieuwe locatie			Nee
Aantal zeugenplaatsen		400	400
Gemiddeld aantal aanwezige zeugen		375	375
Zoogperiode	(dgn)	26.6	26.6
Interval spenen - dracht	(dgn)	10.0	10.0
Uitval zeugen	(%)	5.0	5.0
Aantal levend geboren biggen per worp		11.7	11.7
Uitval geboorte tot spenen	(%)	12.0	10.0
Aantal gespeende biggen per worp		10.3	10.5
Uitval biggen spenen tot afleveren	(%)	1.9	1.4
Aantal grootgebrachte biggen per worp		10.1	10.4
Bedrijfsworpendex		2.38	2.38
Aantal grootgebrachte biggen per jaar		24.0	24.7
Afbigpercentage	(%)	90	92
Aankoopprijs dekrijpe opfokzeug	(eur)	235.00	275.00
Aankoopprijs drachtige zeug	(eur)		325.00
Verkoopprijs speenbig	(eur)	23.00	
Verkoopprijs afgeleverde big	(eur)	40.00	45.00
Kosten gezondheidszorg zeugen	(eur/jaar)	54.00	30.00
Waarde zeug	(eur)	350	372
Waarde opfokzeug	(eur)	235	275
Extra biggenplaatsen	(%)		-7.37
Periode leegstand ivm ziektevrije status	(weken)		8

1.2. Saldo per aanwezige zeug in standaard en SPF-situatie			
		Standaard	SPF
		(eur)	(eur)
Opbrengsten		1014.61	1166.11
Wv: - Afgeleverde biggen		960.00	1111.50
- Slachtzeugen		52.07	52.07
- Uitgeselecteerde opfokzeugen		2.55	2.55
Kosten aankoop vee en voer		517.01	540.57
Wv: - Aankoop opfokzeugen		106.37	124.47
- Mengvoer opfokzeugen		6.25	6.25
- Mengvoer zeugen		215.18	215.18
- Ruwvoer zeugen			
- Mengvoer biggen		187.13	192.58
- Beer		2.08	2.08
Toegerekende kosten overig		157.26	133.26
Wv: - Inseminatie		19.00	19.00
- Gezondheidszorg		55.04	31.04
- Afvoer kadavers		3.88	3.88
- Heffing gezondheidszorg		6.00	6.00
- Elektriciteit		29.13	29.13
- Verwarming (brandstoffen, strooisel)		38.13	38.13
- Stro			
- Water		6.08	6.08
Saldo per zeug per jaar		340.34	492.28
Rente en onderhoud extra investering			1826.00

1.3. Omschakeling naar hoge gezondheidstatus		
Terugverdiëntijd SPF-status zeugenbedrijf	(weken)	240

Bijlage 4 Grafische weergave saldo- en liquiditeitsverloop en terugverdientijd zeugen na herbevolken

Toelichting

Het saldo van het standaardbedrijf per week (rechte lijn) geeft de situatie weer zoals het resultaat voor het bedrijf in de uitgangssituatie is. Het saldo + investeringen depop-repop (grillige lijn) geeft de situatie weer als het bedrijf gaat leegdraaien en herbevolken. De eerste 20 weken zijn er extra inkomsten en minder uitgaven, vanwege de zeugen die afgevoerd worden. Dan volgt een periode met investeringen en aankoop nieuwe zeugenstapel, waardoor er ingeteerd wordt. Pas na ruim een jaar ontstaat een positief saldo, wanneer er weer biggen afgeleverd worden. Het liquiditeitsverschil cumulatief (lijn met hoge piek en diep dal) geeft het cumulatief liquiditeitsverloop weer. Na 21 weken is dit meer dan € 100.000 positief, maar rond 1 jaar is er een 'gat' van bijna € 150.000. Wanneer deze lijn de nullijn passeert (na 240 weken) is de liquiditeitspositie hetzelfde als wanneer die in de uitgangssituatie was en is de omschakeling terugverdient. Daarna ontstaat de winst.